

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О. М. БЕКЕТОВА

ХАРКІВСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ
ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

Величко Володимир Анатолійович

УДК 334.021:658:69.009

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА
РЕАЛІЗАЦІЇ СТЕЙКХОЛДЕРНО-ОРІЄНТОВАНОЇ СТРАТЕГІЇ
УПРАВЛІННЯ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Спеціальність 08.00.04 – економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)
07– управління та адміністрування

Подається на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук
Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

 В. А. Величко

(підпис, ініціали та прізвище здобувача)

*Зрештою дається з
іншими принципами
дисертації дається
Володимир Анатолійович
докторської ради*

Харків 2022

Сиротини І.С.

АНОТАЦІЯ

Величко В. А. Теоретико-методологічні засади формування та реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств.

– Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». – Харківський технічний університет «Харківський політехнічний інститут», 2022.

У першому розділі «Теоретико-методологічні підходи до визначення стейкхолдерів будівельних підприємств» систематизовані теоретичні положення щодо визначення стейкхолдерів будівельних підприємств, їх видів, узагальнено міжнародний досвід взаємодії зацікавлених осіб.

У результаті систематизації теоретичних положень обґрунтовані підходи та запропоновано авторське визначення стейкхолдерів будівельних підприємств, які характеризуються як фізичні й юридичні особи, що взаємодіють у будівельній сфері на основі стратегічних контурів і соціальних напрямів та визначаються функціональними, результуючими, структурними, процесними, стратегічними, комплексними ознаками, взаємовідносини яких мають певний рівень ризику й загроз, що дозволяє сформулювати підрядні відносини у капітальному будівництві, здійснити архітектурний контроль, відповідні розрахунки, що забезпечено проектною документацією, матеріальними й трудовими ресурсами.

Визначені групи стейкхолдерів будівельних підприємств та запропонована економіко-математична модель їх формування, яка включає фактори їх функціонування та дозволяє побудувати кількісне підґрунтя для оцінки рівня взаємодії зацікавлених осіб.

Визначені моделі управління взаємодією стейкхолдерів, узагальнені методи оцінки та управління стейкхолдерами підприємств, що застосовуються у міжнародній практиці.

У результаті дослідження визначені елементи теоретико-методологічної платформи формування та реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств, які характеризуються науковими положеннями щодо визначення стейкхолдерів, їх груп, сучасних методів і моделей.

У другому розділі «Характеристика функціонування та трансформаційних процесів, що відбуваються на будівельних підприємствах» визначено напрями функціонування будівельної сфери, узагальнено міжнародний досвід, виявлені основні напрями та особливості функціонування будівельних підприємств, взаємодії стейкхолдерів.

Доведена необхідність зростання ефективності взаємодії між групами стейкхолдерів будівельних підприємств задля забезпечення їх розвитку, формування основи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, застосовуючи сучасний прикладний економіко-управлінський інструментарій, методи та моделі, положення методологічного підходу до оцінки рівня взаємодії між зацікавленими особами.

У результаті аналізу стану та виявлених особливостей взаємодії будівельних підприємств зі стейкхолдерами визначена неоднозначність змін при формуванні та використанні власного капіталу, грошових коштів, виконанні контрактних зобов'язань, основна увага фокусується на взаємодії із замовниками при зниженні або ігноруваннями напрямиами взаємовідносин із іншими групами зацікавлених осіб.

Результати дослідження стану та виявлених особливостей розвитку будівельних підприємств, напрямів взаємодії зі стейкхолдерами надають можливість сформулювати кількісну основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Визначені чинники включаються в аналітично діагностичну систему показників, що використовується для розробки методологічного підходу до оцінки рівня взаємодії із зацікавленими особами.

У третьому розділі «Формування напрямів розробки стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств» систематизовані

теоретико-методичні підходи до визначення стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств, сформовані методи її розробки, охарактеризовані напрями застосування методів оцінки стратегічної позиції будівельних підприємств.

Розроблено теоретико-методологічну платформу формування та реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств, що характеризується системою взаємопов'язаних дій, спрямованих на прийняття обґрунтованих управлінських рішень відносно забезпечення взаємодії між замовниками, органами державної влади, громадськими та профспілковими організаціями в будівництві та архітектурі, підрядниками, зовнішніми та внутрішніми контролюючими органами, що впливають на функціонування будівельних підприємств, власниками і управлінцями різного рівня, робітниками та іншими стейкхолдерами, які формуються на кількісній основі і спрямованих на розвиток будівельних підприємств та зростання їх інвестиційної привабливості, враховуючи функціональні особливості, стратегічні відносини і напрями.

Запропоновані методи розробки стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств, як сучасний інструментарій формування та визначення чинників, що впливають на рівень взаємодії зацікавлених осіб.

У результаті дослідження запропоновані чинники, що впливають на формування та реалізацію корпоративного управління для забезпечення взаємодії зі стейкхолдерами.

Для формування стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств, формування кількісної основи прийняття обґрунтованих рішень та визначення відповідних чинників застосовуються методи оцінки стратегічних позицій.

У рамках стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств запропоновано застосовувати сучасні методи і моделі, що створює методологічну основу прийняття обґрунтованих управлінських рішень, що забезпечує зростання інвестиційної привабливості. Визначені

напрями реалізації процесів економіко-математичного моделювання впливу інтегрального чинника рівня стейкхолдерних відносин на інтегральний показник інвестиційної привабливості. Запропоновані критерії адекватності економіко-математичної моделі: коефіцієнти кореляції та детермінації, t-критерій Стюдента, F-критерій Фішера, критерії перевірки на гомо- або гетероскедастичність, Дарбіна – Уотсона, перевірки на мультиколінеарність.

У четвертому розділі «Методологічний підхід до інтегральної оцінки рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств» визначені етапи розробки методологічного підходу до інтегральної оцінки рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств, запропоновані напрями його реалізації, визначені процеси економіко-математичного моделювання впливу системних чинників на інтегральний показник рівня стейкхолдерних відносин.

Запропоновані етапи розробки та реалізації методологічного підходу до інтегральної оцінки рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств. Побудована аналітично діагностична система показників інтегральної оцінки стейкхолдерних відносин будівельних підприємств, розроблені локальні й інтегральні моделі.

Запропоновано структурно-функціональний алгоритм стратегічного управління на основі розробки варіативного адаптивного мобільного алгоритму стратегій управління стейкхолдерними відносинами будівельних підприємств, який включає комплекс спеціалізованих показників, які формують інформаційно-аналітичне забезпечення щодо взаємодії стейкхолдерів й інтегральної оцінки, що дозволило сформулювати моніторингову систему і здійснювати превентивні заходи протидії негативним явищам.

У результаті оцінки визначено інтегральний показник рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств, який дозволяє встановити, що найбільшим значенням цього критерію характеризувалось АТ «ХК «Київміськбуд».

Запропоновані напрями здійснення економіко-математичного моделювання впливу системних чинників на інтегральний показник рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств. У результаті економіко-математичного моделювання впливу системних чинників на інтегральний показник рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств визначено високий або суттєвий вплив рівня взаємодії досліджених будівельних підприємств із різними групами стейкхолдерів й напрямів формування та реалізації корпоративного управління будівельних підприємств для забезпечення взаємодії зі стейкхолдерами на рівень стейкхолдерних відносин. На помірному рівні впливає системний чинник якості та рівня виконання договірних зобов'язань на інтегральний показник рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств. На низькому рівні визначається вплив стратегічних напрямів функціонування будівельних підприємств на їх стейкхолдерні відносини.

У результаті дослідження запропоновані заходи щодо формування та зростання ефективності здійснення стейкхолдерних відносин будівельних підприємств. Основні зусилля спрямовуються на збільшення системних чинників рівня взаємодії досліджених будівельних підприємств із різними групами стейкхолдерів та формування та реалізації корпоративного управління будівельних підприємств для забезпечення взаємодії зі стейкхолдерами на 45% та у 3 рази, відповідно. Для забезпечення позитивних зрушень інтегрального показника рівня стейкхолдерних відносин необхідно забезпечити суттєве зростання системного чинника якості та рівня виконання договірних зобов'язань будівельних підприємств в 4 рази й необхідно змінити напрями та створити можливості для зростання ефективності формування та реалізації стратегічних напрямів більш ніж у 4 рази.

Запропоновано економіко-прикладний інструментарій управління будівельних підприємств в рамках формування та реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління на основі методологічного підходу щодо інтегральної оцінки рівня стейкхолдерних відносин, сучасних методах і

моделях економіко-математичного моделювання та побудованої аналітико-діагностичної системи локальних й інтегральних стейкхолдерних показників.

У п'ятому розділі «Науково обґрунтовані рекомендації та практика реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств» визначені теоретичні та практичні аспекти визначення інвестиційної привабливості будівельних підприємств, представлені результати економіко-математичного моделювання впливу узагальнюючого чинника рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств на інтегральний показник їх інвестиційної привабливості, здійснено прогнозування інтегрального показника інвестиційної привабливості, враховуючи напрями та особливості взаємодії стейкхолдерів, із застосуванням методу нейронних мереж, розроблені заходи її підвищення, запропоновано аналітико-практичний підхід до розробки структурно-логічної моделі формування та реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств.

Інвестиційна привабливість будівельних підприємств розглядається як системна категорія, що визначається сукупністю факторів, характеристик і ознак, які характеризують потенційні можливості, інвестиційні та економічні переваги, формують кількісну основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень і забезпечення розвитку підприємств.

На основі застосування методу групування визначені будівельні підприємства за рівнем інвестиційної привабливості: 1 група (ТОВ «Житлобуд-2», Українська державна будівельна корпорація «УкрБуд», Будівельна група «Фундамент» – низький рівень; 2 група (АТ «ХК «Київміськбуд», ВАТ АТ «КДБК», АТ «Трест Житлобуд-1», ТОВ Будівельна компанія «Міськжитлобуд») – несуттєвий; 3 група (ВАТ «Броварський завод будівельних конструкцій», ПрАТ «Нерухомість столиці») – помірний. Результати дослідження свідчать про низький або несуттєвий рівень інвестиційної привабливості більшості будівельних підприємств. Помірні значення інтегрального показника наближаються до межі несуттєвого його

рівня. Це потребує формування та реалізації системних дій щодо зростання інвестиційної привабливості шляхом підвищення ефективності взаємодії зі стейкхолдерами будівельних підприємств у рамках стейкхолдерно-орієнтованої стратегії їх управління.

У результаті дослідження розроблена економіко-математична модель залежності між узагальнюючим чинником рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств та інтегральним показником їх інвестиційної привабливості. Значення коефіцієнтів кореляції та детермінації свідчать про низький їх взаємозв'язок, узагальнюючий чинник рівня стейкхолдерних відносин всього на 2% обумовлює зміни інтегрального показника інвестиційної привабливості будівельних підприємств. На основі економіко-математичного моделювання встановлено неоднозначність впливу узагальнюючого чинника рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств на інтегральний показник їх інвестиційної привабливості.

У результаті застосування методу нейронних мереж, встановлено хвилеподібний характер змін інтегрального показника інвестиційної привабливості у короткостроковій перспективі, де періоди зростання змінюються на періоди зниження. Подібна динаміка свідчить про відсутність стабільності в сфері формування інвестиційної привабливості, неоднозначність інвестиційного клімату та політики держави, відношення вітчизняних і зарубіжних вчених до будівельних підприємств. Забезпечуючи зростання рівня ефективності стейкхолдерних відносин більш ніж у 2,1 раз, рівень інвестиційної привабливості збільшується у середньому у 7,5 рази. Причому збільшується значення стейкхолдерних відносин у системі формування інвестиційної привабливості будівельних підприємств (коефіцієнт детермінації дорівнює 0,73).

Запропоновані заходи підвищення інвестиційної привабливості будівельних підприємств шляхом зростання ефективності напрямів та реалізації стейкхолдерних відносин, визначення та системне врахування чинників територіального розташування будівельних підприємств,

забезпечення протидії корупційним ризикам, інфляційної стабільності; системне формування та застосування нормативно-правового забезпечення, конкурентних переваг в будівельній сфері, розвиток виробничо-господарської бази, маркетингової діяльності, забезпечення повноти та достовірності управлінського обліку й контролінгу, зростання показників фінансового стану, розробка та реалізація стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління.

Розроблена схема формування стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств дозволяє сформувати інформаційно-аналітичне та нормативно-правове забезпечення й створити кількісне підґрунтя для прийняття управлінських рішень щодо зростання ефективності стейкхолдерних відносин будівельних підприємств, спрямованих на підвищення їх інвестиційної привабливості.

Розроблена дорожня карта забезпечення ефективності рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств, яка дозволила об'єднати локальні стейкхолдерно-орієнтовані стратегії їх управління та результати інтегральної оцінки рівня стейкхолдерних відносин.

Запропонована структурна логічна модель формування та реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств, яка включає комплекс взаємопов'язаних етапів та інструментів, локальних стратегій, спрямованих на зростання їх інвестиційної привабливості, враховуючи напрями та особливості рівня стейкхолдерних відносин.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в наступному:

вперше:

- запропоновано аналітично-діагностичну систему локальних та інтегральних стейкхолдерних показників, що базується на чинниках, формування яких здійснювалось шляхом застосування квазіметричних моделей та використанні сукупності методів для розробки теоретико-методологічного підходу інтегральної оцінки рівня стейкхолдерних відносин;
- розроблено теоретико-методологічний підхід інтегральної оцінки рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств на основі

застосування комплексу аналітичних і експертних методів, локальних й інтегральних моделей, що дозволяє сформувати кількісне підґрунтя економіко-прикладного інструментарію управління будівельними підприємствами;

– розроблено теоретико-методологічну платформу формування та реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств, яка ґрунтується на наукових положеннях щодо типологізації видів стейкхолдерів, системі взаємопов’язаних дій, спрямованих на формування кількісної основи прийняття обґрунтованих управлінських рішень, інформаційно-аналітичного забезпечення щодо підвищення інвестиційної привабливості, що дозволяє виокремити стейкхолдерні відносини у системі стратегічного управління будівельних підприємств, як важливий елемент забезпечення їх ефективності;

удосконалено:

– визначення поняття «стейкхолдери будівельних підприємств», що на відміну від усталених виокремлює особливості функціонування підрядних відносин у капітальному будівництві та здійснення архітектурного контролю і відповідних розрахунків, забезпечених проектною документацією, матеріальними й трудовими ресурсами, що дозволяє враховувати сукупність функціональних, результуючих, структурних, процесних, стратегічних і комплексних ознак при формуванні типологічних засад визначення видів стейкхолдерів;

– типологічні засади видів стейкхолдерів будівельних підприємств, що на відміну від наявних враховують особливості характеристик і взаємодії замовників будівельної продукції, працівників, топ-менеджменту, власників, державних органів, органів корпоративного управління, проектних організацій та інших стейкхолдерів, що дозволяє сформувати аналітично-діагностичну систему показників для розробки та реалізації інформаційно-аналітичного забезпечення інтегральної оцінки рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств;

– інформаційно-аналітичне забезпечення інтегральної оцінки рівня взаємодії та взаємовідносин стейкхолдерів будівельних підприємств, що на відміну від існуючих базується на оцінюванні даних бухгалтерської й фінансової звітності, рівня виконання контрактних зобов'язань, з урахуванням особливостей формування та застосування матеріально-технічної бази, напрямів взаємовідносин між різними групами зацікавлених осіб, що є підґрунтям формування аналітично-діагностичної системи стейкхолдерних чинників;

– економіко-прикладний інструментарій управління будівельними підприємствами, що на відміну від наявних ґрунтується на результатах інтегральної оцінки рівня стейкхолдерних відносин шляхом застосування економіко-математичного моделювання чинників у контексті формування та реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління, що дозволяє обґрунтувати напрямки збільшення ефективності рівня взаємодії стейкхолдерів;

– структурно-функціональну систему реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств, що на відміну від існуючих ґрунтується на формуванні варіативних адаптивних мобільних напрямків побудови та дозволяє розвинути теоретико-методологічну платформу теорії стейкхолдерів, стратегічного управління будівельних підприємств;

набули подальшого розвитку:

– науково-методичний підхід до визначення впливу стейкхолдерних відносин на рівень інвестиційної привабливості будівельних підприємств шляхом економіко-математичного моделювання, що на відміну від існуючих дозволяє прогнозувати зміни інтегрального показника інвестиційної привабливості при формуванні та реалізації структурно-функціональної системи управління будівельними підприємствами;

– методичний підхід до прогнозування інтегрального показника інвестиційної привабливості будівельних підприємств з урахуванням зміни

рівня стейкхолдерних відносин на основі застосування методу нейронних мереж, що на відміну від наявних враховує напрями та особливості взаємодії стейкхолдерів та дозволяє запропонувати заходи щодо підвищення інвестиційної привабливості в контексті аналітико-практичного підходу до реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств;

– аналітико-практичний підхід до розробки структурно-логічної моделі формування та реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств на основі застосування сучасного економіко-аналітичного інструментарію, що на відміну від існуючих дозволяє визначити напрями забезпечення ефективності рівня стейкхолдерних відносин, та сформувати системне середовище для зростання рівня їх інвестиційної привабливості.

Методичні та практичні рекомендації, представлені у дисертаційній роботі, використовуються у діяльності будівельних та інших підприємств, органів місцевого самоврядування, у навчальному процесі Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова.

Ключові слова: стейкхолдери, будівельні підприємства, стейкхолдерно-орієнтована стратегія управління, рівень взаємодії стейкхолдерів, методологічний підхід, оцінка рівня стейкхолдерних відносин, інвестиційна привабливість, економіко-математичне моделювання.

Список публікацій здобувача

в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

Монографії одноосібні та у співавторстві

1 Величко В. А. Стейкхолдери будівельних підприємств: визначення, оцінка взаємодії та напрями трансформацій: монографія. Харків : ХНУМГ імені О. М. Бекетова, 2020. 388 с.

2 Velychko V., Mamonov K., Goy V., Troyan V. Modern tools for the development of construction companies. Scientific research of the XXI century. Volume 2 : collective monograph / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial

Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California : GS publishing service, 2021. 312 p. P. 77 – 84.

Здобувачем охарактеризовано сучасний інструментарій розвитку будівельних підприємств.

3 Величко В. А., Мамонов К. А. Розробка підходу інтегральної оцінки формування та використання бренду будівельного підприємства. Територіальний розвиток у системі земельного адміністрування регіонів : кол. монографія / під. заг. ред. К. А. Мамонова, С. Г. Нестеренка, Т. В. Анопрієнко та ін.; ХНУМГ імені О. М. Бекетова. Харків : ФОП Панов А. М., 2020. 340 с., С. 276 – 282.

Здобувачем запропоновано і реалізовано підхід до інтегральної оцінки у системі факторного аналізу будівельних підприємств.

Наукові праці у виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз

4 Velychko V., Mamonov K., Grytskov E., Zubarev D. Econometric modeling of the level of stakeholder interaction at construction enterprises // Український метрологічний журнал. Економічні аспекти метрології та економетрика. 2. Х.: НЦЦ «Інститут метрології». 2020. С. 72 – 77 (Web of Science). <https://doi.org/10.24027/2306-7039.2.2020.208964>.

Здобувачем визначені особливості економетричного моделювання рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств.

5 Velychko V., Grytskov E., Prynenko D. Economic and mathematical modeling of investment attractiveness of construction enterprises in the system of stakeholder relations // Baltic Journal of Economic Studies. 4. Vol. 6. Riga: Publishing House «Baltija Publishing», 2020, 194 p. Pp. 56–65 (Web of Science). <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2020-6-4-56-65>.

Здобувачем запропоновані напрями економіко-математичного моделювання інвестиційної привабливості у системі стейкхолдерних відносин будівельних підприємств.

6 Velychko V., Prunenko D., Sheludko R., Sheludko L. Ensuring the level of interaction of stakeholders of construction enterprises with financial and economic security. IFT 2020. Volume 208 (2020). ISSN 22671242. (Scopus, Web of Science). <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202020803044>.

Здобувачем виокремлені стейкхолдерні чинники, що впливають на фінансово-економічну безпеку будівельних підприємств.

7 Velychko V., Mamonov K., Grytskov E., Prunenko D., Achckasov A. Staikholder-oriented enterprise management model enterprises // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. 2020, 4. С. 396 – 410 (Web of Science). <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i35.222435>.

Здобувачем запропонована стейкхолдерно-орієнтована модель управління будівельних підприємств.

8 Velychko V., Grytskov E., Mamonov K., Troian V. The Formation and use of the Construction Enterprise Brand to Ensure Interaction with Stakeholders // Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development Vol. 42. 4. Vytautas Magnus University, 2020. Pp. 434 – 440 (Web of Science). <https://doi.org/10.15544.mts/2020.44>.

Здобувачем визначено вплив стейкхолдерів на формування бренду будівельних підприємств.

9 Velychko V., Mamonov K., Grytskov E., Haidenko S., Prasol V., Abolhacanzad Alireza. Econometric modeling of investment attractiveness of enterprises // Український метрологічний журнал. Економічні аспекти метрології та економетрика. 4. Х.: НЦЦ «Інститут метрології». 2020. С. 57 – 63 (Web of Science). <https://doi.org/10.24027/2306-7039.4.2020.224305>.

Здобувачем охарактеризовано причинно-наслідкові зв'язки формування інвестиційної привабливості будівельних підприємств на основі застосування економетричного моделювання.

10 Velychko V., Grytskov E., Prynenko D. Corporate social responsibility in the system of interaction between stakeholders of construction enterprises // Baltic Journal of Economic Studies. 5. Vol. 6. Riga: Publishing House «Baltija

Publishing», 2020. p. 64 –72 (Web of Science). <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2020-6-5-64-72>.

Здобувачем виявлені особливості взаємодії стейкхолдерів будівельних підприємств.

11 Величко В. А., Мамонов К. А., Грицьков Є. В., Троян В. І., Зубарев Д. М. Формування партнерських стейкхолдерних відносин на будівельних підприємствах: організаційно-економічні аспекти // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. 2021, 2. С. 362 – 373 (Web of Science). <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i37.230307>.

Здобувачем сформовані напрями реалізації партнерських стейкхолдерних відносин будівельних підприємств.

12 Velychko V.A., Mamonov K. A., Dymchenko E.V., Grytskov E.V. Integrated approach for assessing the level of stakeholder interaction on construction enterprises. European Proceedings of Social and Behavioural Sciences. EpSBS. 2021. P. 1054 – 1063 (Web of Science). <https://doi.org/10.15405/epsbs.2021.05.141>.

Здобувачем охарактеризовано інструментарій формування кількісної основи прийняття рішень у системі стейкхолдерних відносин будівельних підприємств.

Публікації у профільних міжнародних виданнях іноземних держав

13 Velychko V., Grytskov E., Prynenko D., Ugodnikova O. Business Support of Intellectual Capital Management // International Scientific Conference «Far East Con» (ISCFEC 2019). Vol. 79. Atlantic Press. Pp. 339 – 342. <https://dx.doi.org/10.2991/iscfec-19.2019.96>.

Здобувачем запропоновані напрями управління підприємствами.

14 Velychko V., Mamonov K., Grytskov E. Determining the factors of formation and use corporate social responsibility of construction companies // The scientific heritage. Economic sciences. 50. P.4. 2020. Pp. 3 – 5 (Hungary).

Здобувачем визначені фактори, що впливають на функціонування

будівельних підприємств.

15 Velychko V., Mamonov K., Grytskov E., Troyan V., Zubarev D. The formation and use of the construction enterprise brand to ensure interaction with stakeholders // Danish scientific journal. 39. Vol. 2. 2020. Pp. 33 – 35 (Danish).

Здобувачем охарактеризовані процеси впливу стейкхолдерів на формування корпоративної соціальної відповідальності будівельних підприємств.

16 Velychko V., Mamonov K., Grytskov E., Zubarev D. Features of stakeholder relations at construction enterprises // International independent scientific journal. 19. Vol. 2. 2020. Pp. 16 – 19 (Polish).

Здобувачем визначені особливості взаємодії стейкхолдерів будівельних підприємств.

17 Velychko V., Mamonov K., Grytskov E., Achckasov A. Algorithm of implementation of strategy of formation and use of corporate social responsibility of construction enterprises // Polish journal of science. 31. Vol. 2. 2020., Pp. 31 – 34 (Polish).

Здобувачем сформовано інструментарій впровадження стратегії будівельних підприємств.

18 Velychko V. Stakehold-oriented management strategy for construction companies: definition, directions of development and features of application // Norwegian Journal of development of the International Science. 46. Vol. 1. 2020. Pp. 15–20 (Norway).

Статті у наукових фахових виданнях України

19 Величко В. А., Мамонов К. А., Аболхасанзад Алиреза. Розроблення інтегрального підходу до оцінки інвестиційної привабливості паливно-енергетичних підприємств // Науковий економічний журнал «Інтелект ХХІ». Видавничий дім «Гельветика», 2018. 5. С. 104 – 108 (Категорія Б).

Здобувачем охарактеризовано інтегральний підхід до оцінки

інвестиційної привабливості підприємств.

20 Величко В. А., Аболхасанзад Алиреза. Показники, що застосовуються для інтегральної оцінки інвестиційної привабливості паливно-енергетичних підприємств // Науково-технічний збірник «Комунальне господарство міст». Серія: економічні науки. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. Вип. 143. С. 43 – 46 (*Категорія Б*).

Здобувачем виокремлені показники оцінки інвестиційної привабливості підприємств.

21 Величко В. А. Визначення стейкхолдерів, що впливають на функціонування паливно-енергетичних підприємств // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економіка, управління та адміністрування. Житомир, 2018. Вип. 3. С. 39 – 42 (*Категорія Б*).

22 Величко В. А. Напрями та особливості формування інформаційно-аналітичного забезпечення протидії рейдерству на паливно-енергетичних підприємствах // Актуальні проблеми інноваційної економіки. Харків: ХНТУСГ, 2018. С. 87 – 93 (*Категорія Б*).

23 Величко В. А., Грицьков Є. В. Стан і напрями трансформацій функціонування вітчизняних підприємств // Науковий журнал «Бізнес інформ». Харків: ХНЕУ, 2018. 4. С. 249 – 255 (*Категорія Б*).

Здобувачем проведено аналіз стану та трансформаційних процесів, що відбуваються на вітчизняних підприємствах.

24 Velychko V., Grytskov E., Zubarev D. Directions for the development of a stakeholder-oriented strategy for managing construction enterprises: domestic and international experience // Науково-технічний збірник «Комунальне господарство міст». Серія: економічні науки. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. Вип. 155. С. 2 – 7 (*Категорія Б*).

Здобувачем обґрунтовано стейкхолдерно-орієнтований підхід до управління будівельних підприємств.

25 Velychko V., Grytskov E., Zubarev D. Stakeholders of construction enterprises: areas and features of interaction // Науковий економічний журнал

«Інтелект ХХІ». Видавничий дім «Гельветика», 2020. 1. С. 108 – 113 (*Категорія Б*).

Здобувачем обґрунтовані особливості взаємодії стейкхолдерів будівельних підприємств.

26 Величко В. А., Грицьков Є. В., Зубарєв Д. М. Соціальна корпоративна відповідальність у системі взаємодії зі стейкхолдерами будівельних підприємств // Підприємництво та інновації. Видавничий дім «Гельветика», 2019. Вип. 9. С. 70 – 76 (*Категорія Б*).

Здобувачем встановлена важливість стейкхолдерів при формуванні корпоративної соціальної відповідальності будівельних підприємств.

27 Величко В. А., Грицьков Є. В. Міжнародні аспекти функціонування будівельної сфери // Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 1. С. 96 – 99 (*Категорія Б*).

Здобувачем визначені міжнародні аспекти функціонування будівельної сфери.

28 Величко В. А. Розробка дорожньої карти забезпечення ефективності рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: економіка і управління. Видавничий дім «Гельветика», 2020. Том 31. 2. Ч. 1. С. 161 – 165 (*Категорія Б*).

29 Velychko V., Grytskov E., Zubarev D. Application of methods of economic and mathematical modeling in the system of stakeholder relations and the formation and implementation of social corporate responsibility of construction enterprises // Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». Одеса, 2020. Вип. 40. С. 139 – 143 (*Категорія Б*).

Здобувачем обґрунтовані методи економіко-математичного моделювання для визначення впливу стейкхолдерів на формування та використання корпоративної соціальної відповідальності будівельних підприємств.

30 Величко В. А., Мамонов К. А., Грицьков Є. В. Особливості функціонування будівельних підприємств: стан, напрями трансформації, проблемні аспекти // Бізнес-Інформ, 2020.4 С. 385 – 391 (*Категорія Б*).

Здобувачем виокремлені особливості функціонування будівельних підприємств у сучасних умовах господарювання.

31 Величко В. А. Розробка заходів зростання ефективності взаємодії із стейкхолдерами будівельних підприємств // Економічний простір, 2020. 154. С. 84 – 87 (*Категорія Б*).

32 Величко В. А. Формування напрямів розвитку будівельних підприємств // Проблеми системного підходу в економіці. Економіка та управління підприємствами. Київ, 2020, Вип. 3. С. 94 – 98 (*Категорія Б*).

33 Величко В. А. Сучасні підходи до управління взаємодією стейкхолдерами будівельних підприємств // Електронний науковий журнал «Приазовський економічний вісник». Економіка та управління підприємствами. Запоріжжя, 2020. Вип. 3. С. 89 – 93 (*Категорія Б*).

34 Величко В. А., Мамонов К. А. Практичні аспекти щодо забезпечення взаємодії стейкхолдерів будівельних підприємств // Науково-виробничий журнал «Держава та регіони» Серія: Економіка та підприємництво. Запоріжжя, 2020, Вип. 3. Ч. 1. С. 117 – 121 (*Категорія Б*).

Здобувачем визначені практичні аспекти взаємодії стейкхолдерів будівельних підприємств.

35 Величко В. А., Мамонов К. А., Грицьков Є. В. Економіко-математичне моделювання розвитку будівельних підприємств // Галицький економічний вісник. Тернопіль, 2020. 4. С. 209 – 216 (*Категорія Б*).

Здобувачем запропоновані напрями та виявлені особливості економіко-математичного моделювання розвитку будівельних підприємств.

36 Velychko V., Wen Mingming, Grytskov E. Geoeconomics of construction: directions of development of the educational program of preparation of masters // Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». Одеса, 2020. Вип. 44. С. 66 – 71 (*Категорія Б*).

Здобувачем запропоновано сучасний геопросторовий інструментарій для будівництва у системі підготовки магістрів.

37 Velychko V., Wen Mingming, Grytskov E. Geoeconomics of the coastal regions: the development of educational programs of preparation of masters. Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». Одеса, 2020, Вип. 45. С. 66 – 71 (*Категорія Б*).

Здобувачем охарактеризовано геопросторовий інструментарій на регіональному рівні у системі підготовки магістрів.

Публікації у матеріалах конференцій

38 Величко В. А., Аболхасанзад Алиреза. Показники, що характеризують рівень впливу та адекватність розроблених математичних моделей при застосуванні методу кореляційно-регресійного аналізу у системі інтегральної оцінки інвестиційної привабливості та рівня взаємодії стейкхолдерів із підприємствами // Proceeding of XXI International scientific conference «Practical applications of research findings in Europe and worldwide». Morrisville, 2018. С. 107 – 108.

Здобувачем охарактеризовані напрями та критерії адекватності економіко-математичного моделювання.

39 Величко В. А., Мамонов К. А. Формування системи показників для оцінки стратегічного стану будівельних підприємств у системі стейкхолдерних відносин // IV International scientific and practical conference «Perspectives of world science and education». Osaka, 2019. С. 574 – 579.

Здобувачем сформовані показники оцінки стратегічного стану будівельних підприємств.

40 Velychko V., Grytskov E., Zubarev D. International experience of interaction among stakeholders of construction enterprises // III International scientific and practical conference «Science, society, education: topical issues and development prospects». Kharkiv, 2020. С. 332 – 334.

Здобувачем узагальнено міжнародний досвід взаємодії стейкхолдерів

будівельних підприємств.

41 Velychko V. Stakeholder management models // II International scientific and practical conference «Eurasian scientific congress». Barcelona, 2020. С. 459–461.

42 Velychko V. Economic and mathematical modeling of the influence of a generalizing factor of the level of stakeholder relations of construction enterprises on an integral indicator of their investment attractiveness // VI International scientific and practical conference «Dynamics of the development of world science». Vancouver, 2020. С. 303 – 306.

43 Velychko V. Directions for implementing a stakeholder-oriented strategy for managing construction enterprises // V International scientific and practical conference «Priority directions of science development». Lviv, 2020. С. 468–471.

44 Velychko V. Economic and mathematical modeling of the level of stakeholder relations in construction enterprises // The 13 th International scientific and practical conference «Problems of implementation of science into practice». Oslo, 2020. С. 118– 120.

45 Velychko V., Grytskov E. Corporate social responsibility of building enterprises in the system of stakeholder relations // II International scientific and practical conference «Innovative development of science and education». Athens, 2020. С. 484 – 486.

Здобувачем визначені особливості впливу стейкхолдерів на корпоративну соціальну відповідальність будівельних підприємств.

46 Velychko V. Formation of theoretical and methodological principles for the development of stakeholder-oriented strategy of management of construction enterprises // International scientific–practical conference «Modern science, practice, society». Boston, 2020. С. 187 – 188.

47 Velychko V., Mamonov K. Development and implementation of analytical and practical approach to the implementation of stakeholder-oriented management strategy of construction companies // International scientific–practical

conference «Scientific bases of solving of the modern tasks». Frankfurt am Main, 2020. С. 69–70.

Здобувачем визначені напрями та практичні аспекти формування й реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств.

48 Velychko V. Characteristics of stakeholder-oriented strategy of construction enterprise management // III International scientific and practical conference «Innovation in science: modern challenges». Munich, 2020. С. 23 – 25.

49 Величко В. А. Розробка стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельними підприємствами: теоретичне і практичне значення // XLVI Міжнародна інтернет-конференція «Сучасний рух науки». Хмельницький, 2020. С. 4 – 6.

50 Величко В. А., Мамонов К. А. Формування та використання структурно логічної моделі формування та реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельними підприємствами // International scientific–practical conference «Perspective directions for the development of science and practice». Athens, 2020. С. 219 – 220.

Здобувачем запропоновані напрями побудови структурно-логічної моделі формування та реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств.

51 Velychko V., Mamonov K. Development and implementation of a stakeholder-oriented strategy for the management of construction companies // I Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Шляхи розвитку науки в сучасних кризових умовах». Дніпро, 2020. С. 45 – 46.

Здобувачем визначені та охарактеризовані напрями формування й реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств.

52 Velychko V. Theoretical and methodological approaches to the definition of stakeholders of construction companies: characteristics and rationale // Міжнародна науково-практична конференція tendenze attuali della moderna

ricerca scientifica. Штутгарт, 2020. С. 37 – 38.

53 Величко В.А., Мамонов К. А., Троян В. І. Сучасні трансформаційні процеси, що відбуваються у будівельній сфері. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка, облік, фінанси, менеджмент і право: глобальні виклики». Полтава, 2021. С. 9 – 11.

Здобувачем проаналізовані сучасні процеси, що відбуваються у будівельній сфері.

54 Величко В. А. Стейкхолдерно-орієнтована економіка будівельних підприємств // IV Міжнародна науково-практична конференція «Пріоритетні напрями досліджень в науковій та освітній діяльності». Львів, 2021. С.12 – 13.

55 Величко В. А. Формування інформаційно-аналітичного забезпечення будівництва для BIM // Перша всеукраїнська науково-практична конференція «BIM-технології в будівництві: досвід та інновації» Харків, 2021. С. 141 – 142.

ABSTRACT

Velychko V. A. Theoretical and methodological foundations for the formation and implementation of a stakeholder-oriented management strategy for construction enterprises. – Qualified scientific work on the rights of the manuscript.

The dissertation for the degree of Doctor of Economic Sciences, specialty 08.00.04 – Economics and enterprise management (by type of economic activity). National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute», 2022.

The first chapter, «Theoretical and Methodological Approaches to Defining Stakeholders of Construction Enterprises», systematizes the theoretical provisions for identifying stakeholders of construction enterprises and their types, summarizes the international experience of stakeholder interaction.

As a result of the systematization of theoretical provisions, justified approaches and the author's definition of stakeholders of construction enterprises are proposed, characterized as individuals and (or) legal entities or groups of people interacting in the construction industry on the basis of strategic contours and social areas and are determined by functional, resulting, structural, process, strategic, complex features, the relationships of which have a certain level of risk and threats, allows you to form a contract relations in capital construction, to carry out architectural control, appropriate calculations, provided with project documentation, material and labor resources.

Certain stakeholder groups of construction enterprises have been proposed and an economic-mathematical model of their formation has been proposed, which includes factors of their functioning and allows us to build a quantitative basis for assessing the level of interaction of interested parties.

The models for managing the interaction of stakeholders, the generalized methods for assessing and managing the stakeholders of enterprises used in international practice are determined.

As a result of the study, the elements of a theoretical and methodological platform for the formation and implementation of a stakeholder-oriented strategy for

managing construction enterprises have been identified, characterized by scientific provisions for the definition of stakeholders, their groups, modern methods and models.

The second section, «Characterization of the functioning and transformation processes occurring at construction enterprises», defines the areas of functioning of the construction sector, summarizes international experience, identifies the main directions and features of the functioning of construction enterprises, and the interaction of stakeholders.

The necessity of increasing the effectiveness of interaction between stakeholder groups of construction enterprises to ensure their development, the formation of a basis for making sound management decisions, using modern applied economic and management tools, methods and models, the position of a methodological approach to assessing the level of interaction between stakeholders is proved.

As a result of the analysis of the state and the revealed features of the interaction of construction enterprises with stakeholders, the ambiguity of changes in the formation and use of equity, cash, fulfillment of contractual obligations was determined, the main focus is on interaction with customers while reducing or ignoring areas of relationships with other groups of stakeholders.

The results of the study of the state and identified features of the development of construction enterprises, areas of interaction with stakeholders provide an opportunity to form a quantitative basis for making informed management decisions. The factors identified are included in the analytical diagnostic system of indicators, used to develop a methodological approach to assessing the level of interaction with stakeholders.

In the third chapter, «Forming Directions for the Development and Implementation of a Stakeholder-Oriented Management Strategy for Construction Enterprises», theoretical and methodological approaches to determining a stakeholder-oriented management strategy for construction enterprises, the existing methods for its development are described, and directions for the application of

methods for assessing the strategic position of construction enterprises are described.

A theoretical and methodological platform has been formed for the formation and implementation of a stakeholder-oriented strategy for managing construction enterprises, it is characterized by a system of interrelated actions aimed at making informed management decisions regarding the interaction between customers, state authorities, public and trade union organizations in construction and architecture, contractors, external and internal regulatory bodies affecting the functioning of the system enterprises, their own and managers of various levels, workers and other stakeholders who are formed on a quantitative basis and aimed at the development of construction enterprises and the growth of their investment attractiveness, taking into account functional features, strategic relations and directions.

The proposed methods for developing a stakeholder-oriented strategy for managing construction enterprises, as a modern toolkit for the formation and determination of factors affecting the level of interaction of stakeholders.

As a result of the study, factors are suggested that influence the formation and implementation of corporate governance to ensure interaction with stakeholders.

For the formation of a stakeholder-oriented management strategy for construction enterprises, the formation of a quantitative basis for making informed decisions and determining the relevant factors, methods for assessing strategic positions are used.

As part of a stakeholder-oriented management strategy for construction enterprises, it is proposed to apply modern methods and models, create a methodological basis for making informed management decisions, and ensure the growth of investment attractiveness. The directions of the implementation of the processes of economic and mathematical modeling of the influence of the integral factor of the level of stakeholder relations on the integral indicator of investment attractiveness are determined. The proposed criteria for the adequacy of the economic and mathematical model: correlation and determination coefficients, Student t-test, Fisher F-test, criteria for testing for homo or Heteroskedasticity, Darbin - Watson, tests for multicolinearity.

The fourth section, «Methodological approach to the integrated assessment of the level of stakeholder relations of construction enterprises», defines the stages of developing a methodological approach to the integrated assessment of the level of stakeholder relations of construction enterprises, the proposed directions for its implementation, identifies the processes of economic and mathematical modeling of the influence of system factors on the integral indicator of the level of stakeholder relations.

The proposed stages of development and implementation of a methodological approach to the integrated assessment of the level of stakeholder relations of construction enterprises. An analytically diagnostic system of indicators for integrated assessment of stakeholder relations of construction enterprises was built, local and integral models were developed.

A structural and functional strategic management algorithm is proposed based on the development of a variable adaptive mobile algorithm for stakeholder management strategies for construction companies, including a set of specialized indicators that form information and analytical support for the interaction of stakeholders and integrated assessment, which allowed the formation of a monitoring system and the implementation of preventive measures to counter negative phenomena.

As a result of the assessment, an integral indicator of the level of stakeholder relations of construction enterprises was determined, which allows us to establish that JSC «HC» Kyivmiskbud» was characterized by the highest value of this criterion.

The proposed areas of economic and mathematical modeling of the influence of system factors on the integral indicator of the level of stakeholder relations of construction enterprises. As a result of economic and mathematical modeling of the influence of system factors on the integral indicator of the level of stakeholder relations of construction enterprises, a high or significant influence of the level of interaction of the studied construction enterprises with various groups of stakeholders and the directions of formation and implementation of corporate

governance of construction enterprises to ensure interaction with stakeholders at the level of stakeholder relations is determined. At a moderate level, the systemic factor of quality and the level of fulfillment of contractual obligations are influenced by the integral indicator of the level of stakeholder relations of construction enterprises. At a low level, the influence of strategic directions of the functioning of construction enterprises on their stakeholder relations is determined.

As a result of the study, measures were proposed to form and increase the effectiveness of the implementation of stakeholder relations of construction enterprises. The main efforts are directed at increasing the systemic factors of the level of interaction between the studied construction enterprises and various groups of stakeholders and the formation and implementation of corporate governance of construction enterprises to ensure interaction with stakeholders by 45% and 3 times, respectively. To ensure positive changes in the integral indicator of the level of stakeholder relations, it is necessary to ensure a significant increase in the systemic quality factor and the level of fulfillment of contractual obligations of construction enterprises by 4 times and it is necessary to change directions and create opportunities for the growth of the efficiency of formation and implementation of strategic directions by more than 4 times.

An economic and applied toolkit for managing construction enterprises is proposed in the framework of the formation and implementation of a stakeholder-oriented management strategy based on a methodological approach to integrated assessment of the level of stakeholder relations, modern methods and models of economic and mathematical modeling and a built analytical and diagnostic system of local and integrated stakeholder indicators.

The fifth section, «Science-based recommendations and practice for implementing a stakeholder-oriented strategy for managing construction enterprises», defines theoretical and practical aspects of determining the investment attractiveness of construction enterprises, presents the results of economic and mathematical modeling of the influence of a generalizing factor of the level of stakeholder relations of construction enterprises on an integral indicator of their

investment attractiveness, Integrated forecasting taking into account the directions and features of interaction between stakeholders using the method of neural networks, measures to increase it were developed, an analytical and practical approach to the development of a structural and logical model for the formation and implementation of a stakeholder-oriented strategy for managing construction enterprises was proposed.

The investment attractiveness of construction enterprises is considered as a systemic category, determined by a combination of factors, characteristics and features characterizing potential opportunities, investment and economic advantages, form a quantitative basis for making informed management decisions and ensuring the development of enterprises.

Based on the application of the grouping method, certain construction companies in terms of investment attractiveness: 1st group (LLC «Zhitlobud-2», Ukrainian State Construction Corporation «UkrBud», Construction group «Fundament») – low level; 2nd group (JSC «HC» Kyivmiskbud», JSC «KDBK», AT «Zhytlobud Trust-1», LLC Construction Company «Miskzhitlobud») – irrelevant; 3rd group (OJSC Brovarsky Plant of Building Structures, JSC Real Estate of the Capital) – moderate. The results of the study indicate a low or insignificant level of investment attractiveness of most construction enterprises. The moderate value of the integral indicator is approaching the limit of an insignificant level. This requires the formation and implementation of systemic actions to increase investment attractiveness by increasing the effectiveness of interaction with stakeholders of construction enterprises as part of a stakeholder-oriented strategy for their management.

As a result of the study, an economic-mathematical model of the relationship between the generalizing factor of the level of stakeholder relations of construction enterprises and an integral indicator of their investment attractiveness was developed. The values of the correlation and determination coefficients indicate their low correlation, a generalizing factor of the level of stakeholder relations of only 2% determines a change in the integral indicator of investment attractiveness of

construction enterprises. Based on economic and mathematical modeling, the ambiguity of the influence of the generalizing factor of the level of stakeholder relations of construction enterprises on the integral indicator of their investment attractiveness is established.

As a result of applying the neural network method, the wave-like nature of changes in the integral index of investment attractiveness in the short term, where periods of growth are replaced by periods of decline, has been established. Such dynamics testifies to the lack of stability in the sphere of formation of investment attractiveness, the ambiguity of the investment climate and state policy, and the attitude of domestic and foreign scientists in construction enterprises. Providing an increase in the level of effectiveness of stakeholder relations by more than 2.1 times, the level of investment attractiveness increases by an average of 7.5 times. Moreover, the value of stakeholder relations is increasing in the system of forming the investment attractiveness of construction enterprises (the determination coefficient is 0.73).

The proposed measures to increase the investment attractiveness of construction enterprises by increasing the efficiency of directions and implementing stakeholder relations, identifying and systematically taking into account the factors of the territorial location of construction enterprises, ensuring counteraction to corruption risks, inflationary stability; systematic formation and application of regulatory support, competitive advantages in the construction industry, development of the production and economic base, marketing activities, ensuring the completeness and reliability of management accounting and controlling, growth of financial indicators, development and implementation of a stakeholder-oriented management strategy.

A scheme for the formation of a stakeholder-oriented strategy for managing construction enterprises has been developed, which allows for the formation of information-analytical and regulatory support and a quantitative basis for managerial decisions to increase the effectiveness of stakeholder relations of construction enterprises aimed at increasing their investment attractiveness.

A roadmap has been developed to ensure the effectiveness of the level of stakeholder relations of construction enterprises, which made it possible to combine local stakeholder-oriented strategies for their management and the results of an integrated assessment of the level of stakeholder relations.

The proposed structural logical model for the formation and implementation of a stakeholder-oriented strategy for managing construction enterprises, which includes a set of interrelated stages and tools, local strategies aimed at increasing their investment attractiveness, taking into account the directions and characteristics of the level of stakeholder relations.

Methodological and practical recommendations presented in the dissertation are used in the activities of construction and other enterprises, local authorities, in the educational process of the O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv.

Keywords: stakeholders, construction enterprises, stakeholder-oriented management strategy, level of interaction of stakeholders, methodological approach, assessment of the level of stakeholder relations, investment attractiveness, economic and mathematical modeling.

ЗМІСТ

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ.....	5
ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СТЕЙКХОЛДЕРІВ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	17
1.1 Теоретичні положення до визначення стейкхолдерів будівельних підприємств.....	17
1.2 Групи стейкхолдерів будівельних підприємств: теоретичні підходи та напрями трансформацій.....	34
1.3 Міжнародний досвід взаємодії стейкхолдерів будівельних підприємств	41
Висновки до розділу 1.....	52
РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ, ЩО ВІДБУВАЮТЬСЯ НА БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	61
2.1 Напрями функціонування та трансформаційні процеси будівельної сфери	61
2.2 Функціонування будівельної сфери: міжнародний досвід.....	73
2.3 Основні напрями та особливості функціонування будівельних підприємств	94
2.4 Визначення напрямів та особливостей взаємодії стейкхолдерів будівельних підприємств	105
Висновки до розділу 2.....	139
РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ НАПРЯМІВ РОЗРОБКИ СТЕЙКХОЛДЕРНО- ОРІЄНТОВАНОЇ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	145
3.1 Теоретико-методичні підходи до визначення стейкхолдерно- орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств.....	145
3.2 Методи розробки стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств.....	158

3.3 Застосування методів оцінки стратегічної позиції будівельних підприємств для формування стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління.....	169
3.4 Напрями розробки стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств	252
Висновки до розділу 3.....	275
РОЗДІЛ 4. МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ІНТЕГРАЛЬНОЇ ОЦІНКИ РІВНЯ СТЕЙКХОЛДЕРНИХ ВІДНОСИН БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	285
4.1 Розробка методологічного підходу до інтегральної оцінки рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств.....	285
4.2 Реалізація методологічного підходу до інтегральної оцінки рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств.....	301
4.3 Економіко-математичне моделювання впливу системних чинників на інтегральний показник рівня стейкхолдерних відносин будівельних підприємств	322
Висновки до розділу 4.....	340
РОЗДІЛ 5. НАУКОВО ОБГРУНТОВАНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ СТЕЙКХОЛДЕРНО-ОРІЄНТОВАНОЇ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	348
5.1 Інвестиційна привабливість у системі управління взаємодією стейкхолдерів будівельних підприємств: теоретичні аспекти визначення та оцінка.....	348
5.2 Формування кількісного підґрунтя стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств.....	434
5.3 Аналітико-практичний підхід до розробки структурно-логічної моделі формування та реалізації стейкхолдерно-орієнтованої стратегії управління будівельних підприємств.....	449
Висновки до розділу 5.....	455
ВИСНОВКИ.....	468

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	473
ДОДАТКИ.....	518